

OPEN MONUMENTEN DAGEN BREDA

*gebouw(d)
om te blijven*

ZA 13 & ZO 14 september OMDbreda.nl

Welkom

Na het succes van vorig jaar openen we ook dit jaar weer met trots de deuren van onze monumenten. Open Monumentendag 2025 in Breda belooft een weekend vol verhalen, verwondering en verbinding. Met verschillende partners is gewerkt aan een toegankelijk aanbod voor een breed publiek. Van de toren van de Grote Kerk tot verborgen parels in de wijken: overal valt iets te ontdekken én te doen.

Het landelijke thema *Erfgoed & Architectuur – Gebouw(d) om te blijven* sluit prachtig aan bij onze lokale verhalen over het Beleg van Breda en de wederopbouw van de stad. Met deze verhalen als inspiratie, brengen we geschiedenis tot leven via rondleidingen, exposities, muziek en theater. Nieuw dit jaar zijn onder andere de heropening van de Spinola-fietsroute en de theatrale avondtour 'Duik in het duister'.

Dankzij de inzet van vele vrijwilligers, organisaties en bewoners kunnen we samen genieten van het erfgoed dat ons verbindt. Ga op pad, laat je verrassen en beleef Breda zoals je haar nog niet kende.

Veel plezier gewenst!

Marike de Nobel

Wethouder Cultuur en Erfgoed
Gemeente Breda

Inhoudsopgave

•	Algemene informatie	04
•	Thema	05
•	Uitgelicht: gebouwen	06
•	Uitgelicht: activiteiten	07
•	Leuk voor kinderen	08
•	Locaties	10
•	Routes, rondleidingen en expedities	34
•	Activiteiten	42
•	Colofon	47

Algemene informatie

Wanneer

Zaterdag 13 en zondag 14 september

Algemene openingstijden: 11:00 – 17:00 uur

Let op: enkele locaties hanteren afwijkende tijden.

Bekijk de locatie of een activiteit voor de exacte tijden.

Website omdbreda.nl

- (actuele) informatie over monumenten en activiteiten
- mogelijkheid tot reserveren voor activiteiten, vanaf 25 augustus
- extra's zoals de busroute met vertrektijden
- alle themaroutes die je kunt wandelen of fietsen op eigen gelegenheid

App

Met de landelijke app van Open Monumentendag, kun je het programma voor Breda gemakkelijk volgen, plannen en bezoeken. Zo heb je de gegevens altijd bij de hand!

www.openmonumentendag.nl/apps

Reserveren

Voor sommige activiteiten en monumenten moet je vooraf reserveren. Dit kan via www.openmonumentendag.nl en is mogelijk vanaf maandag 25 augustus.

Contact

info@omdbreda.nl

Volg OMD :

- [@openmonumentendagenbreda](https://www.facebook.com/openmonumentendagenbreda)
- [@omdbreda](https://www.instagram.com/omdbreda)
- www.omdbreda.nl

Legenda

- Rolstoelvriendelijk
- Leuk voor kinderen
- Horeca aanwezig
- Toilet aanwezig
- Mogelijkheid voor Engelstalige informatie

Het bezoeken van de Open Monumentendagen Breda vindt plaats op eigen risico. De organisatie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade of letsel als gevolg van deelname aan dit evenement en is niet aansprakelijk voor diefstal, verlies of beschadiging van eigen eigendom of eigendom van derden.

Tip

Neem de fiets, deze kun je op vele plaatsen gratis parkeren in een openbare fietsenstalling of aangewezen plek op locatie.

Thema: Gebouw(d) om te blijven

Het thema 'Gebouw(d) om te blijven' benadrukt de waarde van de verscheidenheid aan historische gebouwen in Breda — de architectuur, de architecten én de verhalen achter de gevels. Waarom of waarvoor zijn deze gebouwen ooit neergezet? Hoe zijn ze gemaakt? En wat maakt ze zo bijzonder?

Tijdens Open Monumentendag krijg je in Breda een uniek kijkje achter de deuren van bijzondere monumenten, om zo de verhalen te ontdekken. Ook zijn er diverse wandelingen, met of zonder gids, die je meer leren over de buitenkant van de gebouwen: over ambachten, van vroeger en nu, en over de rol van natuur in een stad die toekomstbestendig wil zijn. Denk bijvoorbeeld aan het doortrekken van de Nieuwe Mark — een mooi voorbeeld van hoe de stad zich opnieuw met water en natuur verbindt.

Je kunt in Breda niet alleen onder de grond duiken, maar ook van bovenaf bewonderen, bijvoorbeeld tijdens een torenbeklimming van de Toren van de Grote Kerk.

Ga je liever fietsen? Verken dan de buitengebieden: het Ginneken, Princenhage, Ulvenhout, Bavel,

Teteringen of de Hoge Vucht. Via verschillende routes ontdek je verrassende plekken en monumenten buiten het centrum. Naast het landelijke thema nemen we je dit jaar ook mee terug in de lokale geschiedenis. Het is namelijk precies 400 jaar geleden dat het Beleg van Breda plaatsvond. Ambrogio Spinola, de Spaanse bevelhebber, speelde daarin een sleutelrol. Zijn aanwezigheid leeft o.a. voort in het schilderij *De overgave van Breda*, waar drie replica's van zijn in Breda. Spinola vormt dit jaar dan ook een verbindend

element binnen het thema, samen met de stedelijke ontwikkeling en wederopbouw van Breda.

Aan iedereen is gedacht! Naast het bezoeken van de locaties kun je deelnemen aan activiteiten, hebben we gedacht aan kinderen en families, de geschiedenis-liefhebber en de creatieveling. Je vindt het programma zowel op papier als digitaal: op omdbreda.nl kun je zowel Nederlands- als Engelstalig in het programma duiken.

Alles bij de hand voor een complete beleving en een avontuurlijke ontdekkingstocht in Breda.

We wensen je heel veel plezier!
Comité Open Monumentendagen Breda

Uitgelicht: gebouwen

KASTEEL VAN BREDA

Ooit was het de residentie van de Polanen en later van de Nassaus; sinds 1826 is in dit kasteel de Koninklijke Militaire Academie gevestigd. Tijdens Open Monumentendagen Breda kun je op zondag mee met een rondleiding op deze bijzondere locatie.

LANDGOED BOUVIGNE

Het Bredase kasteel Bouvigne is sinds 1973 in het bezit van het waterschap. Het is onmogelijk te zeggen hoe oud het kasteel precies is en of het er vroeger hetzelfde uitzag als nu. Het heeft vele eigenaren versleten en is door de tijd veranderd, niet alleen van architectuur, maar ook van naam. Naast deze geschiedenis is het landgoed eromheen ook zeker indrukwekkend te noemen. Ga het met eigen ogen bewonderen.

DE ROOI PANNEN

De voormalige Seeligkazerne met haar rijksmonumenten is omgebouwd tot een prachtige, eigentijdse onderwijslocatie waar hospitality en gastvrijheid hoog in het vaandel staan. Een knap staaltje stedenbouwkundige ontwikkeling, in het hart van Breda. Laat je meenemen in het verhaal van verleden, heden en toekomst, door de studenten van de Rooi Pannen en bezoek de brasserie en het hotel, waar de opleidingen in praktijk worden gebracht.

PARK ZUIDERHOUT

Vorig jaar brokkelde er wat stucwerk los in de kapel. Nadat de losse stukken werden verwijderd, werd daaronder nog een oude muurschildering van een duif ontdekt die verrassend goed bewaard is gebleven. De duif, die al een bijzondere betekenis heeft binnen het religieuze leven, heeft zo haar plek opnieuw ingenomen.

Er staan veel veranderingen op stapel doordat het missiehuis verbouwd gaat worden. Maar de kapel, met haar duif, is gebouwd om te blijven.

BEGRAAFPARK ZUYLEN

Een begraafplaats is per definitie gebouwd om te blijven, door de eeuwen heen. Dat geldt voor de opzet, de grafmonumenten en de vele historische verwijzingen die je kunt ontdekken op deze meer dan 200 jaar oude begraafplaats. De 13 hectare parklandschap biedt je een inkijkje in de funeraire cultuur en de geschiedenis van Breda.

Uitgelicht: activiteiten

DE GROENE KADES VAN DE NIEUWE MARK

Het eerste deel van de Nieuwe Mark is gereed. Compleet met natuurinclusieve kadewanden. Stichting BLAST organiseert een inhoudelijke vaartocht, waarin het belang van natuurinclusief bouwen centraal staat. Bezoekers gaan tijdens de vaart in kleine groepen in gesprek met experts die betrokken zijn bij Green Quays of vergelijkbare projecten elders in de stad.

Reserveer je plaats online

OOG VOOR AMBACHT

Ga mee op excursie langs de Haven en de Nieuwe Mark en ontdek verhalen achter oude ambachten en hedendaagse makers. Leg onderweg jouw blik op vakwerk vast: een unieke kans om mee te doen aan de landelijke Open Monumentendag fotowedstrijd. Wat trekt jouw oog? Deel je mooiste foto en maak kans op mooie prijzen! openmonumentendag.nl/omdfotowedstrijd

PLAYFUL CONNECT

Ontwerper Floris Hovers neemt je mee in de wereld van vorm, kleur en verhouding - het ambachtelijk spelen met restmaterialen. Zijn fantasiestad, opgebouwd uit houten reststukken en gerecycled materiaal, spreekt tot de verbeelding. Kom kijken, je krijgt vanzelf zin om zelf te gaan bouwen, dromen of spelen. Woon op zaterdag zijn presentatie bij om 11:15 of 14:00.

MAAK JE EIGEN KRUIDBOEK

Ga op een botanische ontdekkingsreis door de tuin van het Begijnhof onder leiding van kunstenaar Mandy den Elzen. Tijdens deze interactieve wandeling ontdek je de rijke geschiedenis van de kruiden die de Begijnen eeuwenlang gebruikten voor genezing, verzorging en dagelijks gebruik. Je krijgt een schetsboekje en potlood mee om jouw eigen Kruidboek te beginnen, terwijl Mandy vertelt over beroemde én beruchte planten, en hun toepassingen toen en nu. Een inspirerende combinatie van natuur, geschiedenis en creativiteit. Er zijn twee workshops op zaterdag voor 20 personen, reserveer je plaats online.

BRENG JE GEDICHT TOT LEVEN

Samen met illustratrice Nanne Meulendijks ontdek je hoe woorden en beelden elkaar versterken. In deze creatieve workshop (vanaf ca. 8 jaar) schrijf je een gedicht van elf woorden en vertaal je dat naar een visueel kunstwerk. Je eindigt met een persoonlijke A2-poster vol poëtische expressie, klaar om thuis in te lijsten. Een inspirerende mix van taal, beeld en verbeelding! Er zijn drie workshops op zaterdag met plaats voor 15 personen. Reserveer je plaats online.

Leuk voor kinderen

MAKERSBASE

Kom jij ook knutselen in de Makersbase? Laat je creativiteit los en bouw samen een fantastische stad – helemaal van karton! Huizen, torens, bruggen... alles is mogelijk! We gaan lekker aan de slag met karton, tape, scharen en natuurlijk heel veel fantasie.

ONTDEK DE VERBORGEN KUNST OP DE GEVELS VAN BREDA

Met de speurtocht in de hand wandel je door de binnenstad, op zoek naar deze kleine kunstwerken. Kijk omhoog, boven de winkelpuizen, en zie hoe vakmensen zoals beeldhouwers, metselaars en typografen vroeger én nu gebouwen een uniek karakter geven met ornamenten en bijzondere details. Weet je de puzzel op te lossen?

DUIK IN HET DUIKER - CHARLIE EN DE GEHEIME ROUTE

Ga mee op een spannende vaar- en wandeltocht door belegerd Breda! Help Charlie, de afstammeling van Charles de Heraugière, via geheime routes de stad binnen te sluipen. Onderweg ontdek je verhalen, los je raadsels op en beleef je het beleg van Breda als nooit tevoren. Voor avontuurlijke families!

KINDERBOERDERIJ PARKHOEVE

Start hier het avontuur 'Het Beleg van Breda'. Er ligt een speciale, hele oude kaart op je te wachten, met daarbij een eenvoudig kompas. Op de kaart, afkomstig van Ambrogio Spinola, is te zien hoe hij van plan is om de onneembare stad Breda te belegeren. Ontdek zijn plannen en laat je leiden door de richting van de wind. Of kom je lekker spelen en dieren knuffelen bij de kinderboerderij?

RONDRIJ MONUMENTALE BUS

Rijd rond in ons 'rollend erfgoed'. Deze bussen zijn een rijdend museum; de geur van het interieur, de motorgeluiden... het neemt je mee terug in de tijd. Op zondag nemen twee prachtige historische bussen, je mee voor een mooie rit langs verschillende locaties uit het programma, van Breda centrum tot Princenhage.

LANDGOED BOUVIGNE

Speur door de prachtige tuin en leer over de geschiedenis van dit mooie landgoed of laat je schminken!

WAAR JE UITKOMT ALS JE WEGGAAT

Drie mensen vinden elkaar in een wereld van deuren. Achter elke deur schuilt een wereld, maar hoe vaak ze ook weggaan, het lijkt wel of ze altijd weer bij elkaar en het publiek in de Lutherse Kerk uitkomen. Een ontmoeting tussen publiek en dansers, komen en gaan en iets nieuws ontdekken - naderhand kan je informeel in gesprek met makers en dansers over het thema 'weggaan'.

WOONZORGCENTRUM ELISABETH

Kom je ook spelen met het poppenhuis, timmeren of modern handwerken? Er is voor iedereen iets leuks te beleven.

GROTE KERK BREDA

Leer alles over de Grote Kerk met de toffe interactieve tours, neem een kijkje bij de mummiekat of bezoek de kleurrijke stad Playful Connect van Floris Hovers.

DE UITVINDFABRIEK

Grijp je kans en bouw je eigen Bredase monumentale gebouw met diverse materialen en gereedschappen!

STEDELIJK MUSEUM - NEXT

Met de workshop mini muur kruip je in de huid van de kunstenaars van Blind Walls Gallery. Als jij een muurschildering zou mogen maken in je eigen straat of stad? Hoe zou die er dan uitzien? Je maakt het zelf bij NEXT!

HET STADSARCHIEF

Ga mee op ontdekking in de geheimzinnige depots van het Stadsarchief! Of leer je liever over moderne technieken zoals 3D printen of doe je mee aan de creatieve workshop van Nanne Meulendijks?

KORENMOLEN DE HOOP

Bij Korenmolen de Hoop krijg je een uniek inkijkje in de werking van de molen. Je kunt een lekker drankje drinken op het terras en voor ieder kind is er een leuke verrassing. Kom je ook?

ERFGOEDSPOTTER

Ga op pad als een echte Freek Vonk – maar dan met oog voor bijzondere bouwstijlen! Spot ze op 7 erfgoedplekken in de Breda. Sta op de stip, ontdek verrassende zichtlijnen en ontdek de architectuur door de eeuwen heen. Leuk voor nieuwsgierige volwassenen én jonge ontdekkers!

LOCATIES

INFOSTAND

Grote Markt voor Stadhuis

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Bij de Open Monumentendagen Infostand kun je terecht voor al je vragen. Onze vrijwilligers helpen je graag op weg en voorzien je van de juiste informatie voor een optimale beleving van de erfgoeddagen. Wees welkom!

- A. Voor al je vragen en informatie
- B. Startpunt voor routes, rondleidingen en exposities

STADHUIS

Grote Markt 38

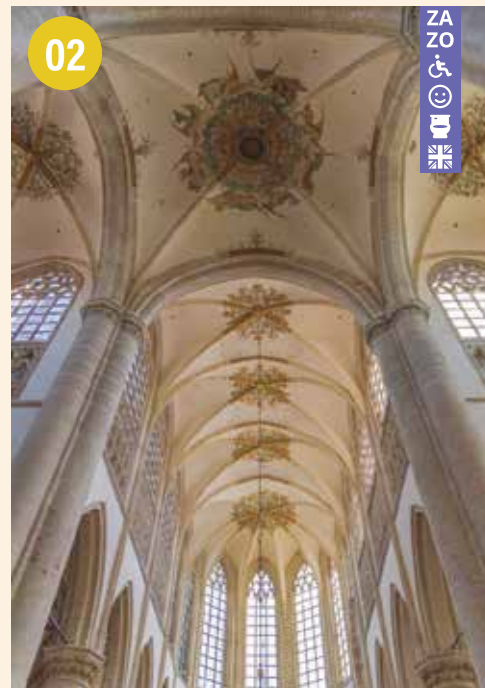
Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Het oude stadhuis van Breda heeft in haar acht eeuwen bestaan al veel meegemaakt en staat bol van verhalen. Speciaal voor Open Monumentendagen wordt het stadhuis als museum geopend.

- A. Historische rondleiding door vrijwilligers. Kom meer te weten over de geschiedenis en de mooie schilderijen in het stadhuis.
- B. Op zondag Korenlocatie

*Rolstoelhelling aan achterzijde pand.
Huisdieren zijn niet toegestaan.*

GROTE KERK BREDA

Kerkplein 2

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

In 1269 wordt voor het eerst melding gemaakt van een stenen kerk 'denne stenne monster te Breda', ruim 750 jaar geleden. Zo lang bestaat de Grote Kerk Breda. Van buiten én van binnen maakt de kerk indruk.

Het predicaat rijksmonument en TopMonument Brabant is er niet voor niets. In de Prinsenkapel met gewelfschilderingen met details van puur bladgoud, rusten voorvaders van de Nederlandse koninklijke familie. Want de geschiedenis van het koningshuis begint hier, in Breda.

- A. Interactieve tours door de kerk op thema
- B. Expositie Mummie kat
- C. Playful Connect met op zaterdag presentaties door Floris Hovers
- D. Rondleidingen door Stadsgidsen Gilde de Baronie

Voor meer informatie over tours en rondleidingen, meld je bij de balie in de kerk.

TOREN VAN DE GROTE KERK

Torenstraat

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

In de toren van de Grote Kerk hangt de 3750 kg zware Breda-Nassauklok. Dit jaar is de klok precies 330 jaar oud en fungeert deze ook nu nog als luid-, uurslag- en beiaardklok. Vroeger werd de klok geluid bij het openen en sluiten van de stadspoorten, voor het gebed, bij alarm of bij brand. Nog steeds luidt het Klokkenluiders Gilde Breda handmatig de klok bij speciale gelegenheden. Tijdens Open Monumenten dagen 2025 is het mogelijk om de toren te beklimmen en een demonstratie klokluiden bij te wonen. Leden van het Klokkenluidersgilde Breda leiden iedereen weer graag rond in de toren. Hierbij geven zij onder andere uitleg over de toren, de Breda-Nassauklok en de trommelkamer. Uiteraard kan iedereen ook genieten van het mooie uitzicht.

Torenbeklimmingen zijn beide dagen op ieder heel uur.

Tickets zijn alleen op de dag zelf vanaf 10.30 uur gratis af te halen bij de klokkenluider onder aan de voet van de toren. Vanwege de grote vraag naar tickets is een maximum ingesteld van vier tickets per persoon. Wees er snel bij want op=op.

In verband met de veiligheid zijn torenbeklimmingen alleen toegankelijk voor personen van 12 jaar en ouder en in fysiek goede conditie.

KASTEEL VAN BREDA

Ingang Kraanstraat 4

Centrum

Zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Het Kasteel van Breda was ooit het stamslot van de Nassaus, de voorouders van onze koninklijke familie. Vanwege de belangrijke internationale rol van de Nassaus was het Kasteel in de 15e t/m de 17e eeuw een belangrijke plek in Europa. Het Kasteel van Breda kent een lange geschiedenis. Sinds 1828 is hier de Koninklijke Militaire Academie gevestigd.

Er worden elk kwartier rondleidingen gehouden door het Kasteel van Breda vanaf de Kraanpoort vlakbij de haven. Meld je aan de poort voor deelname.

KONINGIN WILHELMINA PAVILJOEN

Kasteelplein 10

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Als burcht, paleis of militaire academie, heeft het Kasteel van Breda al een lange weg door de historie achter de rug. Het beweegt - nog steeds - mee met de behoeften van de tijd. Onze expositie in het Wilhelmina Paviljoen laat van alles zien over deze historische reis die nog lang niet klaar lijkt te zijn.

Expositie (Historische Verzameling KMA/Kasteel van Breda) Permanente tentoonstelling over de geschiedenis van het Kasteel van Breda en in het bijzonder de Koninklijke Militaire Academie (KMA).

BEGIJNHOF

Catharinastraat 23-81

Centrum

Zaterdag

11:00 tot 17:00 uur

Als je door de poort van het Begijnhof loopt beleef je een van de mooiste verrassingen van Breda. Het Begijnhof is opgericht in 1267. In de bijna 500 jaar oude muren van het huidige Begijnhof vind je bouwresten die nog eens 100 jaar ouder zijn.

Deze sporen zijn nog steeds zichtbaar en vertellen hun eigen verhaal.

- A. Onder leiding van Mandy den Elzen ga je op een botanische ontdekkingsreis door de tuinen van het Begijnhof. Start route op inschrijving vooraf om 11:00 en 13:00 uur. Reserveer je plaats online.
- B. Catharinakerk op het Begijnhof: open op zaterdag van 12:00 tot 16:00 uur
- C. Begijnhofmuseum op het Begijnhof: open op zaterdag van 12:00 tot 17:00 uur

WAAELSE KERK

Catharinastraat 83

Centrum

Zaterdag 11:00 tot 17:00 uur

De uit 1440 daterende Wendelinuskapel werd gebouwd in opdracht van Johanna van Polanen, als onderdeel van een op te richten mannenklooster. In 1535 verzocht Hendrik III van Nassau de Begijnen te verhuizen naar de huidige locatie. Zij kregen de Wendelinuskapel, die ze sindsdien naar Catharina vernoemden. In 1590, na de list met het Turfschip, nam Charles de Héraugière de kerk van de Begijnen af en maakte er een Franstalige protestantse kerk van: de Waalse Kerk Breda. Tegenwoordig wordt de kerk voor diverse culturele en maatschappelijke doeleinden gebruikt.

- A. Jazzformatie The Old Fashion band
- B. Doorlopende presentatie over Wendelinuskapel en Waalse Kerk
- C. ALLEEN OP RESERVERING: bezichtiging van de zolder. Start om half 12, elke 3 kwartier nieuwe beklimming, laatste ronde start om 16 uur.

Let op! Torenbeklimming alleen voor mensen in goede fysieke conditie. Kinderen alleen onder begeleiding, vanaf 12 jaar.

LUTHERSE KERK

Veemarktstraat 11

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Zelfs echte Bredanaars weten de Lutherse Kerk (1784) niet te vinden. In de Veemarktstraat vind je een poort die naar een verscholen binnentuin leidt. Het is nog de enige schuilkerk van Breda die in functie is als kerkgebouw. Onder de kerk bevindt zich een van de oudst bewaarde keukens van Breda met originele spijkertegels. Nu is de kerk een plek voor bezinning, gesprek en cultuur.

- A. Dansvoorstelling 'Waar je uitkomt als je weggaat' van The100Hands
- B. Locatie Korenroute

Kijk voor actuele tijden op de website.

H. ANTONIUSKATHEDRAAL

St. Janstraat 8

Centrum

Zaterdag 11:00 tot 16:00 uur

Al meer dan 180 jaar komen mensen in deze kathedraal bijeen om te bidden, te zingen en te vieren. De kerk is getuige van alles wat mensen ten diepste beweegt: hun zorgen, verdriet en vreugde. Hier zijn afscheidsdiensten gehouden, dopen en huwelijken. Hier zijn priesters en bisschoppen gewijd. Als het monument kon praten, dan hoorde je de vele persoonlijke verhalen van gewone Bredanaars.

- A. Op verzoek rondleiding (30 min.) onder leiding van vrijwilligers (max. 10-15 pers.)
- B. Locatie Korenroute

HAVEN 7/ MARIPOSA BRED A

Haven 7

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Het pand Haven 7 kent een rijke historie, onthuld door archeologisch onderzoek uit 1992. Oorspronkelijk onderdeel van Visserstraat 7 (vroeg 15e eeuw), splitste het pand in 1851. Het werd bewoond door advocaten, rentmeesters en handelaren. In 1875 kocht de Katholieke Kring het pand, verbouwde het ingrijpend en in 1906 werd het de thuisbasis van het Breda's Mannenkoor en de authentieke Spaanse bar, Mariposa.

- A. Rondleidingen door het gebouw en uitleg over het verleden. Daarnaast een stukje geschiedenis over het Breda's Mannenkoor, dat dit jaar 160 jaar bestaat en hier haar thuisbasis heeft.
- B. Locatie Korenroute

16

HOTEL NASSAU BRED A

Nieuwstraat 23

Centrum

Zondag van 12:00 tot 17:00 uur

Achter de historische gevel van Hotel Nassau Breda ontvouwt zich een wereld waar historie en elegantie samenkomen. Waar ooit de invloedrijke familie Bruheze hof hield, verzeen drie stadshuizen, nauw verbonden met het Kasteel van Breda.

In 1806 werd het terrein een Rooms-Katholiek weeshuis. Kloosterzusters van de Franciscanessen namen er in 1849 hun intrek en noemden het 'Het Liefdegesticht'. In 1903 bouwden zij een neogotische kapel en vleugel, later uitgebreid met Huis Bruheze (1934) en Huis Waelwijk (1950). Vandaag de dag verenigt Hotel Nassau Breda dit rijke erfgoed in een stijlvol, monumentaal geheel, waar verleden en heden samenkomen in een unieke gastbeleving.

Je kunt doorlopend deelnemen aan historische rondleidingen door het monumentale Hotel Nassau Breda, waarbij bezoekers kennismaken met de rijke geschiedenis van het gebouw!

SEELIGKAZERNE CAMPUS DE ROOI PANNEN

Fellenoordstraat 93

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Waar vroeger de Seeligkazerne was, zijn nu studenten van de Rooi Pannen te vinden. De prachtige architectuur, de oude gebouwen die verhalen fluisteren van lang vervlogen tijden en de moderne faciliteiten vormen samen het decor van het dagelijks leven en leren. De campus is een brug tussen verleden, heden en toekomst, een plek waar traditie en innovatie hand in hand gaan.

- A. Onze studenten zullen u meenemen over onze campus en door een aantal gebouwen en u voorzien van onze rijke geschiedenis. Ook zullen zij u kort wat vertellen over de huidige bezetting van dit terrein.
- B. Start en eindlocatie Dafjestocht (vooraf reserveren via de website)
- C. Locatie Korenroute

RESERVEREN

17

RESERVEREN

WOONZORGCENTRUM ELISABETH

Leuenaarstraat 91

Centrum

Zaterdag van 10:00 tot 16:00 uur

In woonzorgcentrum Elisabeth komt 8.000 jaar ervaring samen. Elisabeth heeft 200 jaar historie in zorg voor de medemens en nu 'een dorpie' in de stad. Dit erfgoed is springlevend. Gestart met de zusters 'van de Haagdijk' is zorg en welzijn overgegaan naar nieuwe organisaties. Het tijdsbeeld verandert, laat onze ouderen het levend erfgoed zijn en verhalen vertellen.

- A. Expositie 'Een leven lang onderweg'
- B. Film over de Franciscanessen
- C. Diverse workshops in de activiteitenruimte (zie website voor details en reserveren)
- D. Workshop houtbewerken in de boerderij
- E. Locatie Korenroute

HISTORISCH RIOOL

Beneden Breda

Houtmarkt - schuin tegenover Kees Kroket (nr. 9)

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

In de negentiende eeuw begon men anders te denken over hygiëne. Daarom werden de grachten overdekt en ontstond er een grootschalig rioolstelsel.

Een deel van het oude riool bestaat nog en is nog steeds in gebruik. Sterker nog: uit duurzaamheidsoverwegingen is het gerestaureerd.

Voor deelname aan een rondleiding vooraf reserveren via de website.

Kinderen vanaf 10 jaar (tussen 10 en 16 jaar alleen onder begeleiding)

Niet geschikt voor mensen die slecht ter been zijn.

O.v.b. van het weer en veiligheidsmaatregelen.

ZA
ZO

18

ZA
ZO
♿
☺
🍽️
🇬🇧

STADSARCHIEF & ARCHEOLOGIE BREDA

Parade 12

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Alles over vroeger, voor iedereen van nu: Stadsarchief en Archeologie Breda verzamelt en beheert de geschiedenis van de stad en haar inwoners. Met rondleidingen laten ze zien waar – en hoe – ze de Bredase geschiedenis bewaren en kom je op plekken die je normaal gesproken niet kunt bezoeken.

- A. Zaterdag: rondleidingen voor volwassenen op ieder heel uur
- B. Zondag: Afdeling archeologie neemt je mee op een wandeling langs de vernieuwde Vlaszak
- C. Zaterdag: workshop Nanne Meulendijks
- D. Zondag: kinderrondleidingen van 8 tot 12 jaar
- E. Zondag: demonstratie 3D printen

*De rondleidingen zijn niet toegankelijk voor invaliden, in verband met bezoek aan de kelder.
Kijk voor tijden en reserveren van de rondleidingen op de website.*

ZA
ZO
♿
☺
🍽️
🇬🇧

CHASSÉ THEATER

Claudius Prinsenlaan 8

Centrum

Zaterdag en zondag van 10:00 tot 14:30 uur

Als er ergens verhalen te vertellen en beleven zijn dan is het wel in het Chassé Theater. Dit jaar opent het theater tijdens OMD Breda de deuren voor een speciale rondleiding. Laat je meenemen in ons pand, kom alles te weten over de bijzondere architectuur, stel je vragen aan onze gids en wordt verwonderd door het grootste theater van Zuid-Nederland. Ontdek het iconisch pand (1995) dat ontworpen is door Herman Hertzberger en op de nominatie staat om gemeentelijk monument te worden.

*Chassé theatertour met theater show
De rondleiding is interactief, bevat een speciale theater verrassing en is geschikt voor alle leeftijden. De duur van de rondleiding is 60 minuten en wordt gegeven in het Nederlands.
Kijk voor tijden en reserveren van de rondleidingen op de website.*

HOLLAND CASINO

Kloosterplein 20

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

De huidige bebouwing is van 1500 en later, maar al in 1308 werd op deze locatie het nonnenklooster Sint Catharinadal gebouwd door de Norbertinessen. Dit klooster was het oudste en grootste nonnenklooster van Breda. In de 17de eeuw vertrok de laatste kloosterorde en werd het gebouw tussen 1814 en 1975 gebruikt als infanteriekazerne. Holland Casino heeft de Kloosterkazerne gekocht en gerestaureerd en hier in juni 2003 het casino geopend.

- A. Rondleidingen door de voormalige kloosterkazerne, die nog prachtige monumentale stijlelementen bevat en vol zit met bijzondere verhalen.
- B. Voor gratis entree vanaf 24 jaar, reserveer je via de website.

ZA
ZO
♿
☺
🍽️
🇬🇧

RESERVEREN

19

STEDELIJK MUSEUM: NEXT

Boschstraat 22

Centrum

Zaterdag en zondag van 12:00 tot 16:00 uur

Bijna 800 jaar geleden startte op deze plek het Gasthuis voor reizigers en zieken. Later veranderde de functie in Oudemannenhuis en in de vorige eeuw krijgt het gebouw zijn culturele bestemming.

Stel je voor dat jij een mural maakt in je eigen straat of buurt – hoe zou die eruit zien? In deze workshop in NEXT maak je je eigen mini-muurschildering, geïnspireerd op jouw eigen straat of buurt. Net zoals street artist Steve ESPO Powers gebruiken we verhalen en kenmerken van een plek als uitgangspunt en vertalen die naar beeld.

Deze activiteit is in samenwerking met Blind Walls Gallery naar aanleiding van de tentoonstelling STRAAT KUNST MUSEUM, die verhalen uit de Boschstraat vertelt.

Reserveer je plaats online.

De tentoonstellingen en museumzalen zijn alleen tegen betaling te bezoeken.

RESERVEREN

CAFÉ & BROUWERIJ DE BEYERD

Boschstraat 26

Centrum

Zaterdag en zondag van 13:00 tot 17:00 uur

Dat jongensdromen soms werkelijkheid worden, blijkt bij Brouwerij de Beyerd. Hiermee herstelt De Beyerd in 2004 een stuk Bredase traditie. Waar in 1628 aan de Boschstraat brouwerij 'De Drie Hoefijzers' werd opgericht, is een kleine 400 jaar later het brouwersambacht teruggekomen. De koperen brouwketels en open gistkuipen geven een bijzonder nostalgische sfeer.

Brouwerijbezoek:

Tijdens een bezoek aan de Beyerd wordt je meegenomen op een korte rondleiding door de brouwerij. Ontdek daarbij de geschiedenis van het familiebedrijf en leer meer over de rol van bier in de stad Breda.

20

HUIS "DE OLYTON"

Boschstraat 35-37

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

De oudste vermelding in de geschiedenis van De Olyton dateert van 1500. Gesproken wordt over 't Gasthuyseynde huis 35-37, in de straat even buiten de eerste stenen stadspoort waar op de plek van het huidige Stedelijk Museum een ziekenhuisje stond.

In 1534 is wat er destijds stond afgebrand. Diverse erfgenamen later wordt in 1547 gesproken van 'een huys ende erve dwelck twee oft drie wooningen zyn metten hove d'achter'. Het huis grenst aan de westzijde aan het huis van Thomaes de appelkoper en aan de oostzijde aan het huis van Jacop Coomans de kleermaker.

Er zijn audiovisuele rondleidingen beschikbaar

HUIS VAN DER DONCK

Boschstraat 57

Centrum

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Huis van der Donck kent een rijk verleden. In de 17e eeuw was dit het geboortehuis van Adriaan van der Donck en later woonden hier de bekende eigenaren van brouwerij de 3 Hoefijzers. Aan allerlei details is dit nog te zien. Veel Bredanaars kennen het nog als woonzorgcentrum voor Indische en Molukse ouderen. Wat is hun geschiedenis en waarom zijn zij naar Nederland gekomen?

- Expositie met de titel '80 Jaar Vrijheid?' door Stichting Arjati vraagt aandacht voor de vaak onderbelichte nasleep van de Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië.
- In de decoratieve vergaderzaal, waar voorheen o.a. brouwerij directeur Jan Smits woonde, vertellen bestuursleden van de Stichting Erfgoed Drie Hoefijzers over de 'List van het Turfschip' en is een doorlopende presentatie te zien over de ontwikkeling van de Bredase brouwerij van 1538 tot nu toe!

21

22

DE UITVINDFABRIEK

Terheijdenseweg 64

Belcrum

Zondag van 11:00 tot 17:00 uur

De Uitvindfabriek is een interactief kindermuseum en evenementenlocatie in Breda waarin zelf uitvinden centraal staat. In en om de oude snoepfabriek van 'de Faam' beleef je fantastische avonturen. In het toekomstige nieuwbouwproject zal de sfeer en historie van de Faamfabriek geïntegreerd worden. Tot die tijd kunnen kinderen in de Uitvindfabriek op avontuur met onderzoekend, ontdekkend en ondernemend leren om een breder beeld te krijgen van techniek en hun eigen talenten ontdekken.

- A. Workshop bouwen
- B. Je krijgt de kans om je eigen Bredase monumentale gebouw te maken met diverse materialen en gereedschappen. Aan het einde van de dag hebben we (hopelijk) een mooie maquette van Breda.
- C. Film: geschiedenis van de Faam

STADSPARK 'T ZOET

Ingang stadspark aan de Markkade

Emer

Zaterdag om 11:00 en 13:00 uur

't Zoet kent veel verhalen: van hooiland tot suikerfabriek en toekomstig hoogstedelijk gebied. Waar toen technologie van groot belang was om suiker te winnen, wordt in de toekomst technologie gebruikt om duurzaam toe te passen in een mooie combinatie van wonen, werken en natuur.

Breda Promotions neemt je mee op avontuur op Stadspark 't Zoet. Duik in de geschiedenis, het heden en de toekomst van dit bijzondere terrein met de historie van de suikerfabriek, een film over wild leven en een ontdekking van het terrein met een gids inclusief vogels spotten. Reserveer je plaats online.

23

RESERVEREN

22

MACZEK MEMORIAL BRED

Ettensebaan 17A

Princenhage

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Het Maczek Memorial is een mooi vormgegeven paviljoen waar je meer te weten komt over de bevrijding van Breda in 1944 en de strijd die de Polen hiervoor hebben gevoerd. Maak kennis met verschillende verhalen van de 1ste Poolse Pantserdivisie en de beroemde Generaal Maczek.

Ga tijdens je bezoek aan het Maczek Memorial mee op rondleiding om de bijzondere verhalen te ontdekken.

24

23

25

BEGRAAFPARK ZUYLEN

Tuinzichtlaan 11

Tuinzicht

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Begraafpark Zuylen is bijna 200 jaar oud en 13 hectare groot. Het park kent meerdere functies. Het is op de eerste plaats een gedenkpark, met zeer gevarieerde mogelijkheden voor begraven en asbestemming. De funeraire cultuur is interessant en het park is een geschiedenisboek van Breda. Daarnaast is het een groen park dat een steeds rijkere biodiversiteit kent. Het huisvest ook een aantal bijzondere kunstwerken die via een kunstroute te ontdekken zijn.

- A. Je kunt zowel met een gids op pad gaan als op eigen gelegenheid een aantal routes lopen. Deze variëren van een bijenroute tot routes langs bijzondere onderdelen en langs bouwwerken
- B. Beleef de bijzondere installatie 'Hexapus' van Dyane Donck en Iris Bouwmeester.

DE BIEB HOGE VUCHT

Belgiëplein 4

Hoge Vucht

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Als gebouw maakt de Franciscuskerk geen overweldigende indruk. Volgens sommigen lijkt het bedehuis op een sporthal of sportkantine en anderen noemen het 'de schoenendoos'. Maar wie weet, misschien wordt de kerk toch nog weleens een monument, als één van de weinige nog bestaande voorbeelden van een kerk uit de periode 1960-1970. Sinds 2025 is een deel van dit gebouw omgetoverd tot de Bieb Hoge Vucht, een belangrijke ontmoetingsruimte voor de buurt.

De Bieb Hoge Vucht is het startpunt voor verschillende activiteiten zoals een rondleiding door Hoge Vucht en een toffe fietstour met Blind Walls Gallery. Voor tijden en meer informatie ga je naar de website.

KINDERBOERDERIJ PARKHOEVE BREDANOORD

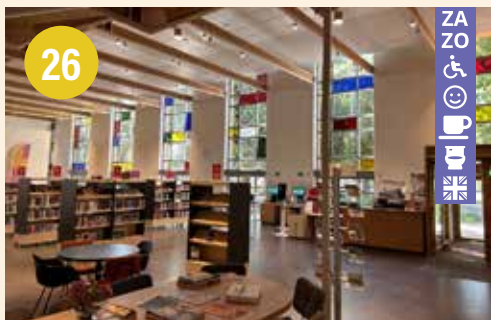
Tussen de Dijken 101

Hoge Vucht

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

In het noorden van Breda, vlakbij wandel- en fietsgebied de Lage Vuchtpolder, vind je Kinderboerderij Parkhoeve Breda-Noord. Een kinderboerderij waar er voor jong en oud van alles te ontdekken en beleven valt. Zo maak je kennis en knuffel je met onze dieren, sla je met vrienden een balletje op onze midgetgolfbaan en speel je in onze (water)speeltuin. Daarnaast organiseren we geregeld activiteiten en kun je in onze Hoeve en op het terras genieten van wat lekkers en natuurlijk het prachtige uitzicht.

- A. Kom tijdens de Open Monumentendagen genieten van de dieren en de speelgelegenheden.
- B. Start vanaf hier het avontuur 'Het Beleg van Breda,' speciaal ontwikkeld door de Legendejagers.

PRINCENHAAGS MUSEUM

Haagweg 334

Princenhage

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

In een mooi pand aan de Haagweg worden met zorg exposities samengesteld: het Princenhaags Museum is een centrum voor erfgoed, kunst en cultuur. Daarnaast biedt het museum actuele exposities aan van kunstenaars uit Princenhage en Breda. Ook organiseert het museum diverse culturele activiteiten. Het vele werk wordt belangeloos gedaan door de leden van het stichtingsbestuur en andere vrijwilligers.

Geniet van de exposities in het museum.

VIRTUEEL PRINCENHAGE

Het Gele Huis

Haagsemarkt 6-achter

Zaterdag van 11:00 tot 17:00 uur

Gebouwd om te blijven, maar toch gesloopt.

Kom kijken hoe Princenhage er rond 1900 uit zag. En zie welke gebouwen er toen stonden die ondertussen verdwenen zijn, zoals het Mariaklooster, het Patronaatsgebouw, het huis van 'Oom Cent', het station van Princenhage. Zelfs een hele straat -het gezellige Kerkstraotje- is in rook opgegaan. De stichting Virtueel Princenhage brengt in virtuele animaties deze gebouwen weer tot leven.

Doorlopende animatiefilm van ongeveer 45 minuten.

PROTESTANTSE BEGRAAFPLAATS HAAGVELD

Haagweg 334

Princenhage

Zaterdag van 11:00 tot 17:00 uur

Zondag van 12:00 tot 17:00 uur

In een rustieke omgeving met hoge oude bomen en veel groen vind je begraafplaats Haagveld met unieke bezienswaardige graven en monumenten. Sinds de oprichting in 1829 was Haagveld een protestantse begraafplaats. In de jaren '80 van de vorige eeuw is Haagveld uitgegroeid tot een algemene begraafplaats met een unieke signatuur, waar iedereen welkom is.

Vrije route langs markante graven (routebeschrijving)

SINT MARTINUSKERK PRINCENHAGE

Haagse Markt 2

Princenhage

Zaterdag van 11:00 tot 17:00 uur

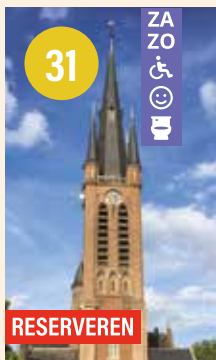
Zondag van 13:00 tot 17:00 uur

Deze kerk uit de 15e eeuw kent een rijke historie van mensen die 'Onderweg' zijn. Vele kerkbezoekers, zijn ons voorgedaan. En al die tijd heeft de St. Martinuskerk als baken onderdak verschaft in het centrum van Princenhage. De toren van de St. Martinuskerk diende om op grote afstanden met elkaar te kunnen communiceren, strategisch in tijden van oorlog en als uitkijkpost.

- A. Rondleiding
- B. Torenbeklimming vanaf 10 jaar voor fitte bezoekers

Het laatste stuk met ladders, het kan waaien en het is stoffig. Geen slippers of hakken, niet geschikt voor mensen met hoogtevrees. 10 personen per opgang, duur 30 min.

Het toilet in de kerk zelf is ivm drempels en een kleine ruimte niet toegankelijk voor rolstoelen.

JOHANNESKERK PRINCENHAGE

Dreef 5

Princenhage

Zaterdag van 11:00 tot 17:00 uur

Zondag van 12:00 tot 17:00 uur

De Hervormde Gemeente in Princenhage kerkt 150 jaar lang in de Rooms Katholieke Martinuskerk. De katholieken moesten uitwijken naar een schuurkerk. In 1798 werd de Martinuskerk teruggegeven. In 1819 kwam er een nieuw kerkgebouw in waterstaatsstijl tot stand. Aan de voorgevel zijn de Ionische halfzuilen, kroonlijsten en fronton te zien.

- A. Vrije inloop - informatieboekjes beschikbaar
- B. Locatie Korenroute

HEILIG HART KERK

Baronielaan 22

Zandberg

Zondag van 11:00

tot 17:00 uur

De Heilig Hartkerk kent een roerige geschiedenis: vanaf 1984 was het gebouw niet meer als kerk in gebruik en in 1986 werd het gekraakt. Op de sloopvergunning die werd aangevraagd, werd door veel inwoners uit de omgeving geageerd en uiteindelijk kreeg het pand nét op tijd zijn Rijksmonumentenstatus om sloop daadwerkelijk te voorkomen.

In 2011 startte de restauratie. Inmiddels is de kerk getransformeerd tot een luxe woonomgeving. De kerk is gebouwd rond 1900 in neogotische stijl. Wandel even binnen en bewonder de karakteristieke elementen.

- A. De algemene ruimtes en de devotiekapel zijn geopend; bekijk hoe inventief het woonblok in het monument is opgenomen. Kinderen onder 16 jaar hebben alleen toegang onder begeleiding van een volwassene.
- B. Locatie Korenroute

Let op! De woningen in de kerk worden niet opengesteld.

VRIJMETSELAARSGEBOUW BREDA

Ginnekenweg 141

Ginneken

Zaterdag van 11:00 tot 17:00 uur

Al sinds 1931 bevindt zich in dit pand de Vrijmetselarij, een vereniging gericht op persoonlijke ontwikkeling, inspiratie en groei. Het pand, dat speciaal voor de Vrijmetselarij is gebouwd, kent vele ontwikkelingen door de jaren heen. Speciaal voor Open Monumentendag zetten de Bredase Vrijmetselaars- en Odd Fellowsloges hun deuren open voor een inblik in deze bijzonder genootschappen, die normaal gesloten zijn.

Kennismaking met Vrijmetselarij en Odd Fellows.

P. LAURENTIUSKERK GINNEKEN

Duivelsbruglaan 1

Ginneken

Zaterdag van 11:00 tot 17:00 uur

Zondag van 13:30 tot 17:00 uur

De kerk is gesticht in de 12e eeuw op deze plaats door de Abdis van Thorn. Eerst als een houten kapel en in 1400 vervangen door een stenen kapel met toren. In 1480 begon met de bouw van een grotere gotische kerk tegen de bestaande toren aan. In 1625 is de kerk verwoest tijdens het beleg van de Spanjaarden. De herbouw is gestart in 1628 en in 1632 afgerond. Let op de gebrandschilderde ramen van Charles Eyck. Naast de kerk vind je het Antwerpse Citadel Monument van generaal Chassé en het monument van generaal Seelig.

- A. In de kerk zijn doorlopend rondleidingen met informatie over de historie van het gebouw en monumenten buiten de kerk.
- B. Bekijk de expositie van beelden van Ludovicus van Eijnatte binnen en buiten de kerk.

LANDGOED BOUVIGNE

Bouvignelaan 7

Mastbos

Zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Kasteel Bouvigne is een iconisch waterslot net buiten Breda, met oorsprong in de 15e eeuw. Ooit gebouwd als verdedigbare woning, groeide het uit tot een statige buitenplaats. Omgeven door historische tuinen en waterpartijen, weerspiegelt het kasteel eeuwen van architectuur, religie en bestuur. Tegenwoordig is het eigendom van Waterschap Brabantse Delta en vormt het een bijzondere plek voor erfgoed en waterbeheer.

- A. Rondleidingen in het kasteel – Verken de rijke geschiedenis van Bouvigne.
- B. Tentoonstelling 'Als Bouvigne kon praten': ontdek de verhalen van 1415 tot nu.
- C. Wandeling door de tuinen – Geniet op eigen tempo van de historische Franse, Engelse en Duitse tuin.
- D. Schminken voor kinderen – Voor de jongste bezoekers is er vrolijk schminken in kasteelsfeer.
- E. Yoga op het Landgoed (reserveren verplicht).

MISSIEHUIS ST. FRANCISCUS XAVERIUS

Arnold Janssenlaan 46

Teteringen

Zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Zodra je de indrukwekkende laan bij Park Zuiderhout oprijdt, voel je dat je op een bijzondere plek met een rijke historie bent. Het meer dan 100 jaar oude Missiehuis – ooit een grootseminarie – staat hier als majestueuze getuige van het verleden. Nu is het een zorgzame gemeenschap waar ouderen het leven vieren.

Toen vorig jaar wat stucwerk los brokkelde in de kapel, kwam daaronder een verrassend goed bewaarde muurschildering van een duif tevoorschijn. Deze duif, die al een bijzondere betekenis heeft binnen het religieuze leven, heeft zo opnieuw haar plek ingenomen.

- A. “Volg de vlucht van de duif” – Een symbolische reis door het missiehuis. De duif is al eeuwenlang een krachtig symbool. Ze staat voor vrede, hoop en – binnen religieuze tradities – ook voor de Heilige Geest. In en rondom het missiehuis kom je de duif op verschillende plekken tegen, tijdens een wandeling.
- B. Inlooptelier: tussen 14:00 en 17:00 uur zijn bezoekers welkom om samen met de bewoners zelf nog een duif te maken.

H. WILLIBRORDUSKERK TETERINGEN

Kerkstraat 1

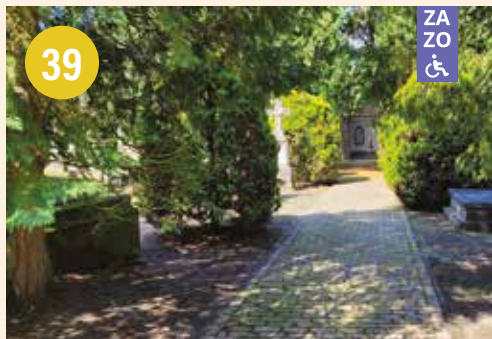
Teteringen

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

De Sint-Willibrorduskerk is een rooms-katholieke kerk te Teteringen die werd ingewijd op 26 september 1927. De kerk is de opvolger van de andere 3 kerken die midden op de begraafplaats stonden. Zijn voorganger werd op 26 september 1820 ingewijd. De kerk is geklasseerd als rijksmonument.

De huidige Sint-Willibrorduskerk werd ontworpen door Jacques van Groenendaal. Het is een bakstenen christocentrische kerk met neobyzantijnse kenmerken. Sommige elementen, zoals het kruis op de toren en de spuwversiers, zijn uitgevoerd in art-decostijl. Hoewel de kerk het uiterlijk van een kruiskerk heeft, toont het interieur een meer centraliserende ruimte, gelijkend op een ruime zaalkerk. Deze wordt gedomineerd door een bakstenen koepel, die aan de buitenzijde van de kerk minder opvallend is. De kerk heeft roosvensters in de voorgevel en de zijbeuken.

Vrije inloop. Rondkijken in de kerk aan de hand van een korte beschrijving.

BRIGIDAKERKHOF BAVEL

Kerkstraat 1

Bavel

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Op het oude kerkhof van Bavel (nu Kerkstraat 1) stond tot 1888 de middeleeuwse Brigidakerk. Met stenen van de afgebroken kerk werden een kapel en muur opgetrokken (rijksmonument). De begraafplaats werd per 2011 gesloten, maar blijft van belang als historisch centrum van Bavel. Naast 20e eeuwse graven van de Bavelse bevolking zijn er ook enkele 16e en 17e eeuwse zerken en familiegraven van Bredase notabelen, waaronder dr. LFW van Cooth, aan wie Breda de ambachtsschool te danken heeft en naar wie daarom het Van Coothplein vernoemd werd.

Vrijwilligers zijn aanwezig om te vertellen over de geschiedenis van deze plek en helpen mee graven te vinden.

H. MARIA HEMELVAARTKERK

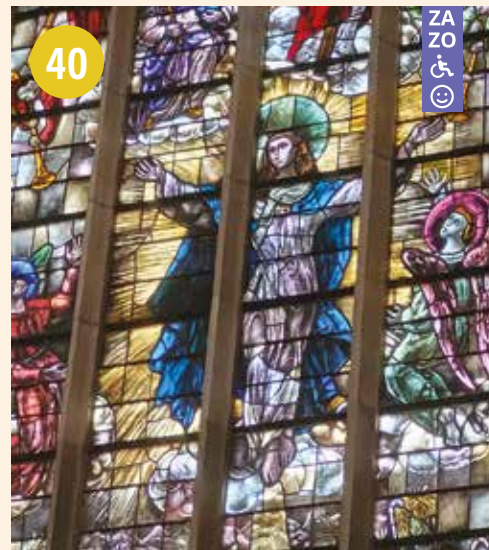
Brigidastraat 1

Bavel

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Deze kerk werd in 1886 -1887 gebouwd ter vervanging van de middeleeuwse kerk op het tegenover gelegen Brigidakerkhof. Het is een neogotische kruiskerk met kerktoeren met spits en een mechanisch torenuurwerk uit 1888, ontworpen door Jan Jurien van Langelaar uit Prinsenhage.

Vrijwilligers zijn aanwezig om uitleg te geven over de kerk en de relatie met het tegenovergelegen Brigidakerkhof.

KORENMOLEN DE HOOP

Schoutenlaan 77

Bavel

Zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Korenmolen de Hoop Bavel bestaat dit jaar 160 jaar! Gedurende de rondleiding krijg je een uniek inblikje in de werking van de molen, onder leiding van onze gecertificeerde gidsen. Daarna kunt u een gezellig drankje drinken op het terras. Voor ieder kind is er een verrassing en zijn er meelproducten van de molen te koop.

Rondleiding door de molen, maximaal 10 pers; duur 20 min. Start ieder uur.

MUSEUM PAULUS VAN DAESDONCK

Pennendijk 1

Ulvenhout

Zaterdag en zondag van 13:00 tot 17:00 uur

Het museum bevindt zich in een voormalige boerderij, gebouwd in 1903 en sinds 1986 het museum van Heemkundekring Paulus van Daesdonck. Meubilair en voorwerpen uit begin vorige eeuw zijn gebruikt voor de inrichting. In de voormalige stal wordt regelmatig een wisseltentoonstelling gehouden.

50 jaar Paulus van Daesdonck (1975-2025)
Fototentoonstelling over de veranderingen in de laatste 50 jaren in Galder-Strijbeek, Ulvenhout, Ginneken, Bavel en Heusdenhout zoals: uitbreidingen, middenstand, wegenpatroon, natuur, enz.

BOERDERIJ DE PEKHOEVE

Dorpstraat 90

Ulvenhout

Zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Boerderij de Pekhoeve is een rijksmonument midden in Ulvenhout; een boerderij met schuur, de voormalige Vlaamse schuur (nu Sociaal Cultureel Centrum De Pekhoeve), een bakhuisje en de Karkooi (of Karschob). Boerderij de Pekhoeve wordt voor het eerst genoemd in 1590 en kent sindsdien verschillende functies.

In deze Karkooi vind je een ruilproject van boeken. Hier ontmoeten dagelijks vele voorbijgangers elkaar; of dit nu een fietstocht is of boodschappen doen of boeken ruilen: allen zijn welkom.

Breng een bezoek aan Ruilboek in de Karkooi Huiskamer en krijg een toelichting op de werkwijze van Ruilboek; max 8 personen, 10 minuten.

KOETSHUIS ANNEVILLE

Annevillelaan 101

Ulvenhout

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Het landgoed Anneville is gesticht rond het midden van de 19e eeuw. Het landhuis is gebouwd door Prosper Cuypers van Velthoven die in het Ginneken woonde maar rond Geersbroek wat landerijen bezat. Na enkele generaties bewoond te zijn door de familie werd Anneville verhuurd als Hotel-Restaurant, later als Congreslocatie en opleidingscentrum. Tegenwoordig is het landhuis verhuurd en wordt het koetshuis geëxploiteerd door de familie de Constant Rebecque.

Na de bevrijding van Zuid-Nederland werd Anneville bewoond door achtereenvolgens ZKH Prins Bernhard en HM Koningin Wilhelmina.

- A. Bij de historische tentoonstelling wordt ingegaan op de geschiedenis van het landgoed, inclusief de -landschappelijke- aanleg.
- B. Een expositie van de Zuiderlingen. Binnen dit koor zijn diverse schilders en een paar fotografen die hun werk graag laten zien. Daarnaast wordt er ook gemusiceerd en voorgedragen uit eigen werk.

ROUTES, RONDLEIDINGEN EN EXPEDITIES

ERFGOEDSPOTTER

Infostand

Grote Markt

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Word Erfgoedspotter in Breda! Ga op pad als een echte Freek Vonk – maar dan met oog voor bijzondere bouwstijlen! Spot ze tijdens Open Monumentendag op 7 erfgoedplekken in de stad. Sta op de stip, ontdek verrassende zichtlijnen en ontdek de architectuur door de eeuwen heen. Scan de QR-code en laat je verrassen door een nieuwe blik op de stad. Leuk voor nieuwsgierige volwassenen én jonge ontdekkers!

ONTDEK DE VERBORGEN KUNST OP DE GEVELS VAN BREDA

Infostand

Grote Markt

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Ga op speurtocht door de winkelstraten van Breda en ontdek de prachtige versieringen op gebouwen. Kijk omhoog, boven de winkelpuizen, en zie hoe vakmensen zoals beeldhouwers, metselaars en typografen vroeger én nu gebouwen een uniek karakter geven met ornamenten en bijzondere details. Met een speurtocht in de hand, speciaal voor Open Monumentendagen ontwikkeld door Luc Goderie, wandel je door de binnenstad, op zoek naar deze kleine kunstwerken. Het is een leuke en leerzame activiteit voor jong en oud. Op een speelse manier leer je meer over de bijzondere bouwkunst en het vakmanschap dat Breda zo speciaal maakt. Haal de speurtocht op bij de infostand.

KOREN ROUTE

Infostand

Grote Markt

Zaterdag en zondag tussen 11:00 tot 17:00 uur

Koninklijke Zangvereniging Breda's Mannenkoor bestaat dit jaar 160 jaar. Het Breda's Mannenkoor werd opgericht in 1865 door Frans Smits, destijds directeur van de Bredase bierbrouwerij en tevens de eerste voorzitter van het koor. Speciaal voor dit jubileum hebben zij verschillende Bredase koren uitgenodigd om samen een Korenroute te vormen tijdens de Open Monumentendagen, omdat ook muziek gebouwd is om te blijven! Deze dagen zal op verschillende monumentale locaties een uiteenlopend repertoire te horen zijn van hun collega-koren uit de stad.

Kijk op de website of in de infostand voor het volledige programma.

GEVELTJESROUTE

Startpunt: Ingang Grote Kerk Breda

Kerkplein 2

Zaterdag en zondag om 14:00 uur

Stadsgidsen van Gilde de Baronie nemen je mee langs de gevarieerde bouwstijlen die de Bredase binnenstad rijk is, waarbij de historie en ook architecten de revue passeren. Deelnemers kunnen op een hand-out zelf een overzicht maken van de besproken panden en stijlen.

Rondleiding ongeveer 1,5 uur, groepsgrootte is maximaal 15 personen. Reserveer je plaats online.

RESERVEREN

DAFJES TOUR

Seeligkazerne - Campus De Rooi Pannen

Fellenoordstraat 93

Zondag tussen 10:45 en 17:00 uur

Ook dit jaar kun je zelf in een authentieke DAF33 uit de jaren '60 en '70, onder leiding van gids Marcel, een monumentale route rijden. De DAF is een stukje uniek Hollands Erfgoed en (helaas) inmiddels ook automobielsingeschiedenis.

Op zondag kun je deelnemen aan verschillende tijden, max. 4 personen per DAF. Kinderen vanaf 10 jaar mogen mee onder begeleiding van een volwassene. Voor verdere voorwaarden, informatie en inschrijven kijk op de website.

EXPEDITIE 'BELEG VAN BREDA'

Parkhoeve-Noord

Tussen de Dijken 101

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Bij Parkhoeve Noord ligt een speciale, hele oude kaart op je te wachten, met daarbij een eenvoudig kompas. Op de kaart, afkomstig van Ambrogio Spinola, is te zien hoe hij van plan is om de onneembare stad Breda te belegeren. Op de kaart staan allerlei aantekeningen van deze belangrijke bevelhebber.

Ontdek zijn plannen en laat je leiden door de richting van de wind. Onderweg maak je verschillende stops en kun je door het beantwoorden van de vragen letters achterhalen. Samen vormen ze het sleutelwoord...

Deze expeditie is speciaal voor Open Monumentendag door de Legendejagers voor je ontwikkeld.

RESERVEREN

ONTDEK ULVENHOUT

Vertrekpunt: Boerderij de Pekhoeve

Zondag om 10:00 & 13:30 uur

Laat je meenemen door het prachtige Ulvenhout. Via een uitgestippelde route neemt de gids van BredaWandelt je mee op een ontspannen reisje door het hart van Ulvenhout, een dorp vol karakter. Ontdek hoe oud en nieuw hier samenkomen in bijzondere panden en verborgen plekjes. Ervaar zelf waarom Ulvenhout écht "gebouwd is om te blijven."

Deelname is op reservering en geschikt vanaf 12 jaar.

Voor meer informatie en reserveren kijk op de website.

DUIK IN HET DUISTER

Kade ter hoogte van de Spinola boot

Haven 26

Zaterdag vanaf 18:00 uur

Ga mee op een spannende vaar- en wandeltocht door belegerd Breda! Help Charlie, de afstammeling van Charles de Heraugière, via geheime routes de stad binnen te sluipen. Onderweg ontdek je verhalen, los je raadsels op en beleef je het beleg van Breda als nooit tevoren. Voor avontuurlijke families!

Ga voor starttijden en reserveren naar de website.

RESERVEREN

RONDJE HISTORISCHE BUS

Opstapplaats: Station Breda

Busstation Perron P

Zondag van 11:00 tot 16:00 uur

Stichting Historische Autobussen beheert, onderhoudt en restaureert waar nodig autobussen die in het verleden in het zuiden van het land het vervoer van personen hebben bepaald.

De SHA is een rijdend museum; de inzetbaarheid van de bussen is van groot belang om het reizen met de historische bussen te kunnen beleven. De geur van het interieur en de motorgeluiden zijn voorbeelden die herkenning oproepen. De ritten zijn toegankelijk voor iedereen. Een deel van de bussen in deze collectie zijn opgenomen en erkend als rijdend mobiel erfgoed.

Opstappen kan ieder half uur vanaf het Centraal busstation Breda.

Starttijd: 11.00 en de laatste rit vertrekt om 16.00 uur.

RESERVEREN

DE GROENE KADES VAN DE NIEUWE MARK

Lage kade ter hoogte van Haven 23

Zaterdag van 11:00 tot 17:00 uur

Het eerste deel van de Nieuwe Mark is gereed. Compleet met natuurinclusieve kadewanden. Blast organiseert een inhoudelijke vaartocht over het water, waarin het belang van natuurinclusief bouwen centraal staat. Bezoekers gaan in kleine groepen op een boot in gesprek met experts die betrokken zijn bij Green Quays of vergelijkbare projecten elders in de stad.

Ga voor tijden, informatie en reserveren naar de website.

FIETSRONDJE BREDA-NOORD & ZUID

Download de route op de website

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

De fietsroutes Breda-Noord en Breda-Zuid zijn speciaal samengesteld voor Open Monumentendagen Breda door de fietsgidsen van Gilde de Baronie en gaan langs tal van monumenten uit het programma. Kies er één of voor de sportieve fietser, plak de routes aan elkaar en ontdek het beste van beide routes.

De zeer afwisselende routes kunnen op willekeurige plaats worden gestart.

Let op: voor een bezoek aan de monumenten langs de route, controleer je online de actuele openingstijden.

Meer routes van Gilde de Baronie bekijk je op www.gildebaronie.nl/fietstochten.

RONDLEIDING OP DE HAAGDIJK GILDE DE BARONIE

Startpunt: Hoek Markendaalseweg/Haagdijk
Haagdijk

Zaterdag en zondag om 14:00 uur

De Haagdijk behoorde lang tot Princenhage en werd pas later Bredaas grondgebied. Het was een gebied voor handelaren, brouwerijen en scheepswerven. Eeuwenoude trapgevels staan er naast huizen uit recentere perioden, wat de straat afwisselend en interessant maakt. Typerend zijn de poorten en stegen die leiden naar oude bedrijventerreinen en woonhofjes.

Winkeliers op de Haagdijk namen het initiatief om eeuwenoude huisnamen in moderne uithangtekens te verbeelden, ontworpen door de Bredanaars Klaartje Scheer en Eloi Koreman. Tijdens de rondleiding leer je hier meer over. Ook ontdek je een verborgen tuin met kapel en komen heden en verleden tot leven. De rondleiding duurt ongeveer 1,5 uur (max 15 personen).

EXCURSIE 'IN BEELD: EEN STAD VOL VAKMANSCHAP'

**Startpunt: Franciscanessenplein 1
(bij de trappen aan het water)**

Zaterdag om 11.00 en 13.00 uur

Een excursie langs vakmanschap van toen en nu rond de Haven en Nieuwe Rivier. Laat je inspireren door verhalen achter oude ambachten en moderne makers. Maak onderweg de mooiste foto's en neem deel aan de landelijke fotowedstrijd – kijk met andere ogen naar de stad! Reserveer je plaats online.

EXCURSIE: 'BREDASE NASSAU VROUWEN'

Startpunt: voor het Chassé Theater

Claudius Prinsenlaan 8

Zondag om 12.30 en 15.00 uur

Bredase Nassau vrouwen: trouwen doe je met verstand! Tijdens deze interactieve excursie nemen we je mee in de verstandshuwelijken van de Nassau vrouwen. De Bredase historie wordt onderweg belicht, met een knipoog. Reserveer je plaats online.

BLIND WALLS GALLERY FIETSRROUTE

Startpunt: Bieb Hoge Vucht, Belgiëplein 4

Zondag van 11:00 - 17:00 uur

Stap op de fiets en ontdek Breda zoals je haar nog nooit hebt gezien!

Tijdens deze tour neemt een enthousiaste Blind Walls Gallery gids je mee langs indrukwekkende muurschilderingen die verborgen, vergeten en soms ronduit verrassende verhalen van de stad tot leven brengen.

Van eeuwenoude verhalen tot hedendaagse interpretaties, deze fietstour is een venster op het verleden en een deur naar de toekomst.

*Tours om 11:00 / 12:00 / 13:00 / 14:00 / 15:00
(max 15 personen per tour)*

Neem je eigen fiets mee.

De tour eindigt in het centrum van Breda.

Vanaf 10 jaar, kinderen onder begeleiding van ouders.

ACTIVITEITEN

02

PLAYFUL CONNECT

Grote Kerk
Kerkplein 2

Zaterdag en zondag 11:00 - 17:00 uur.

Ontwerper en kunstenaar Floris Hovers toont zijn fantasiestad in Grote Kerk Breda. Een fantasiestad die eigenlijk continu in beweging is, verandert en groeit. Met deze stad toont Hovers zijn autonome visie op het stedelijke, op architectuur, kleur en het speelse aspect waar naar zijn idee zo'n tekort aan is in de huidige maatschappij en wereld om ons heen.

Op zaterdag is Floris zelf aanwezig en verzorgd hij een presentatie om 11:15 en 14:00 uur.

MAAK JE EIGEN KRUIDBOEK

Begijnhof
Catharinastraat 23-81

Zaterdag om 11:00 uur en 13:00 uur.

Kruidenkennis is een eeuwenoud ambacht dat generatie op generatie overgedragen werd. De geschiedenis van kruidboeken gaat duizenden jaren terug en is nauw verbonden met de vroege ontwikkeling van kruidengeneeskunde en botanie.

Tijdens deze wandeling duiken we in de rijke geschiedenis van de tuin die ooit werd verzorgd door de Bredase Begijnen. Hier worden beroemde en beruchte planten onthuld die deel uitmaken van het groene erfgoed.

Onder leiding van Mandy den Elzen ga je op een botanische ontdekkingsreis door de tuinen van het Begijnhof. Deelnemers krijgen een schetsboekje en potlood om schetsen en notities te maken van de specifieke eigenschappen van enkele planten die in de hofjes groeien. Reserveer je plaats online.

06

RESERVEREN

08

Open Deur Breda

Lutherse Kerk
Veemarktstraat 11

Zaterdag en zondag om 12:00 en 15:00 uur.

Drie mensen vinden elkaar in een wereld van deuren. Achter elke deur schuilt een wereld, maar hoe vaak ze ook weggaan, het lijkt wel of ze altijd weer bij elkaar en het publiek in de Lutherse Kerk uitkomen. Een ontmoeting tussen publiek en dansers, komen en gaan en iets nieuws ontdekken - naderhand kan je informeel in gesprek met makers en dansers over het thema 'weggaan'.

No language, no problem: deze voorstelling is toegankelijk voor iedereen, ongeacht taal.

BRENG JE GEDICHT TOT LEVEN

Stadsarchief
Parade 12

Zaterdag om 11:00, 13:00 en 15:00 uur.

Ben jij nieuwsgierig naar de kracht van woorden? In deze workshop onder leiding van illustrator Nanne Meulendijks, combineer je visuele creativiteit met poëzie. Je gaat aan de slag met het schrijven van een kort gedicht van elf woorden en vertaalt dit naar een visueel kunstwerk. Eindig de workshop met een poster op A2 formaat om thuis in te lijsten!

De workshop daagt je uit om op een nieuwe manier naar je werk te kijken en te experimenteren met poëtische expressie.

De workshop is geschikt voor jong en oud, vanaf ca. 8 jaar en duurt ongeveer 1,5 uur. Reserveer je plaats online.

15

RESERVEREN

ZO

15

HEXAPUS

Begraafpark Zuylen

Tuinzigtdaan 11

Zaterdag en zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Hexapus is een samenwerking tussen beeldhouwer Iris Bouwmeester en componist Dyane Donck. In deze installatie staat een mysterieuze, sculpturale hexapus centraal. De armen van dit zespotige wezen tikken op vormen van metaal, glas en porselein — als een geheimzinnig communicatiesignaal.

Met een koptelefoon ontvouwt zich een tweede laag: een muzikale compositie waarin de tikken opgaan in een wonderlijk geluidslandschap. Wat eerst willekeurig leek, krijgt betekenis: alsof je de taal van het wezen leert verstaan. Hexapus onderzoekt hoe we communiceren, speelt met de grens tussen organisch en mechanisch en roept een vervreemdend gevoel op.

De installatie (ca. 10 min) is het hele weekend doorlopend te beleven bij Begraafpark Zuylen.

LAAG VOOR LAAG - DE TOEKOMST VAN BOUWKUNST

Stadsarchief

Parade 12

Zondag van 11:00 tot 17:00 uur

Ontdek de moderne magie van 3D-printen! Lucas van Apollon3D laat je op zondag doorlopend kennismaken met deze innovatieve techniek. Van printproces tot ontwerp – architectuur en bijzondere bouwelementen komen hier tot leven. Een fascinerende tegenhanger van de historische ambachten: oud ontmoet nieuw in een verhaal van vorm, technologie en verbeelding.

25

ZAZO
♿
😊
☕

44

ZA

♿
😊
☕

F

MAKERSBASE - NIEUWE VESTE

Nieuwe Veste

Molenstraat 6

Zaterdag van 11:00 tot 17:00 uur

Aan de slag in de Makersbase: Bouw je eigen stad van karton! Kom jij ook knutselen in de Makersbase? Laat je creativiteit los en bouw samen met ons een fantastische stad – helemaal van karton! Huizen, torens, bruggen... alles is mogelijk! We gaan lekker aan de slag met karton, tape, scharen en natuurlijk heel veel fantasie.

Zin om mee te bouwen? Kom langs en doe mee!

YOGA BIJ BOUVIGNE - YOGA ACADEMY YOU ARE THE BUDDHA

Landgoed Bouvigne

Bouvignelaan 7

Zondag van 10:00 tot 11:00 uur

Kom ontspannen op een van de mooiste plekjes van Breda! Start je dag met een heerlijke yogales van You are the Buddha, speciaal voor de Open Monumentendagen op Landgoed Bouvigne. Bij minder weer is er een plek in het Koetshuis, bij mooi weer heerlijk in de natuur van het Landgoed.

Reserveer je plek voor deze unieke beleving via de website.

ZO
♿
☕

36

RESERVEREN

45

Notities

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins or other markings on the paper.

Colofon

Bedankt

Grote dank aan alle beheerders en eigenaren van de opengestelde panden en alle vrijwilligers. Daarnaast bedanken we de Gemeente Breda voor het initiëren en mogelijk maken van Open Monumentendagen Breda.

Redactie

Eindredactie tekst en beeld: Comité Breda

Vormgeving: Nollab studio

Illustratie: Toscanabanana

Beeld

Fotografen: Marco Dirks & Floris Dirks, Ramon Mangold,
Mieke Frankfooder, Rob Oostenbroek, Jan Korebrits, Susan
Lambeck en Elin Ram.

De organisatie van Open Monumentendagen Breda heeft uiterste zorg betracht bij het gebruik van beeldmateriaal en heeft geprobeerd alle rechthebbenden te achterhalen en toestemming te verkrijgen. Mocht u desondanks van mening zijn dat uw rechten zijn geschonden, neem dan contact met ons op zodat we dit kunnen corrigeren.

Organisatie

De organisatie van de Open Monumentendagen Breda 2025 is in handen van Comité Breda, onder leiding van Naomi Swinkels, in opdracht van Gemeente Breda.

Vriendenloterij

De Vrienden Loterij Open Monumentendag wordt jaarlijks georganiseerd door OMD Breda en landelijk bureau Open Monumentendag en Stichting Nederland Monumentenland in samenwerking met de VriendenLoterij. Met dit evenement willen wij gezamenlijk de aandacht voor monumenten vergroten door dit bijzondere Nederlands cultureel erfgoed toegankelijk te maken en te behouden voor een breed publiek.

OPEN MONUMENTEN DAGEN BREDA 2025

Ontdek alles wat Breda zo bijzonder maakt op erfgoed.breda.nl.
Dwaal door het erfgoed van de stad en buitengebied met
interessante artikelen, het laatste nieuws en leer over het
erfgoedbeleid. ErfgoedBreda is ook te volgen op Facebook.

